

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

školní rok 2025/2026

Obsah :

1. Základní údaje
2. Preventivní program školy
 - 2.1. Charakteristika školy
 - 2.2. Analýza současného stavu
 - 2.3. Cíle PPŠ
 - 2.4. Primární prevence
 - 2.5. Aktivity podporující primární prevenci
3. Preventivní program MŠ
 - 3.1 Charakteristika programu
 - 3.2 Cíle preventivního programu
 - 3.3 Oblasti prevence v MŠ
 - 3.4 Spolupráce MŠ a ZŠ při přechodu dětí
 - 3.5 Formy a metody práce
 - 3.6 Spolupráce s rodiči
 - 3.7 Vyhodnocování programu
4. Přehled legislativy

1. Základní údaje

Školní metodik prevence	Mgr. Hana Peřinová
Výchovný poradce	MgA. Hana Blažková
Učitelka pověřená poradenskými službami v MŠ	Pavλίna Zatloukalová, DiS.
Název organizace	ZŠ a MŠ Křelov - Břuchotín
Ředitelka	MgA. Hana Blažková

Adresa školy	Lipové náměstí 29/18, Křelov – Břuchotín, 783 36
Zřizovatel	Obecní úřad Křelov – Břuchotín, Marie Majerové 45/25, 783 36, Křelov - Břuchotín

2. Preventivní program školy

2.1 Charakteristika školy

Základní škola a Mateřská škola Křelov – Břuchotín tvoří jeden právní subjekt, jehož součástí je základní škola, mateřská škola, školní družina a školní jídelna – výdejna stravy. MŠ a ŠJ jsou umístěny v samostatné budově, přibližně 5 minut od ZŠ.

ZŠ Křelov – Břuchotín je venkovská malotřídní škola s pěti postupnými ročníky. Výuka probíhá ve spojených ročnících, ročníky jsou spojeny podle počtu žáků v daném školním roce. Školu navštěvuje přibližně 45 žáků.

Budova školy je situována ve středu obce. Ve škole je celkem 6 prostorných učeben. Dvě učebny slouží jako kmenové třídy pro výuku, třetí je po vyučování využívána pro činnost 2.oddělení ŠD. Čtvrtá učebna je vybavena počítači připojenými na internet a pátá učebna je určena pro výuku AJ. Poslední učebna je k dispozici pro činnost 1.oddělení ŠD, i zde mají žáci přístup k počítači.

O přestávkách mohou žáci využívat chodby a hrací koutky ve třídách. Učitelé mají k dispozici sborovnu, kabinet TV a kabinet učebních pomůcek.

Škola nemá vlastní tělocvičnu, hodiny TV jsou zajištěny pronájmem místní sokolovny TJ-Křelov. Plavecký výcvik bude probíhat v 1. pololetí školního roku, organizačně je zajištěn Plaveckou školou v Litovli. Vedle školy je vybudováno dětské hřiště, které je využíváno v hodinách TV a ŠD.

Ve škole pracuje 10 pedagogických pracovníků – ředitelka školy, zástupkyně ŘŠ, 2 asistentky pedagoga, 3 třídní učitelky, 1 učitelka oborová bez třídnictví a 2 vychovatelky ŠD.

Preventivní program školy je založen na zapojení celého pedagogického sboru školy a na spolupráci se zákonnými zástupci žáků školy. Zdrojem informací o případném rizikovém chování jsou pohovory s dětmi, pozorování dětí zvláště na chodbách, v šatnách, při sportovních hrách apod. Nezastupitelná je práce třídních učitelů, kteří mají možnost si všimnout dětí i mimo školní lavice např. na výletech, ve škole v přírodě, na kulturních akcích apod. Pedagogové vycházejí také ze zpráv psychologů PPP. Neocenitelná je vzájemná přátelská komunikace a informovanost mezi pedagogy.

2.2 Analýza současného stavu

Dařilo se nám předcházet rozvoji závažnějších projevů rizikového chování a to: sledováním chování žáků ve vyučovacích hodinách a o přestávkách a při dalších aktivitách okamžitým řešením konfliktů, neshod nebo dalšího rizikového jevu podrobným rozebráním situace s aktéry i s celým kolektivem využitím četby knih s příslušnou tematikou, následné písemné vyjádření žáků a diskuzí konzultacemi se

všemi pedagogickými pracovníky instalováním nástěnky s tématy týkajícími se rizikového chování, využitím edukačně - preventivních programů z nabídky organizací – Kappa-help a Sdružení D. Realizace preventivního programu Druhý krok.

Je třeba :

- zaměřit se na častější pořádání společných akcí s rodiči
- rozšířit nabídku volnočasových aktivit pro děti
- nadále organizovat besedy
- vyhledávat podněty na internetu
- předkládat informace pomocí interaktivních tabulí a webových stránek

2.3 Cíle PPŠ

Hlavním cílem PPŠ naší školy je vytváření a udržení zdravého prostředí pro děti, kde budou vnímat přátelskou atmosféru.

Dalším cílem je využití malotřídního typu školy k utváření vztahů mezi dětmi různých věkových skupin. Schopnost spolupráce, ochrany menších, požádat o pomoc starší děti a tím budovat správné mezilidské vztahy.

Dlouhodobým cílem by pak měl být žák, který si osvojil elementární zásady zdravého životního stylu. K tomu musí svou činností směřovat všichni učitelé v součinnosti s rodiči. Klademe si za cíl s dětmi co nejvíce hovořit i mimo vyučovací hodiny a vytvářet pro ně akce a programy, které budou děti vnímat jako přínos a nebudou je považovat pouze za nutné je absolvovat.

- vytváření pozitivního sociálního klimatu školy, tj. prostředí vzájemné komunikace mezi žáky a učiteli
- nabídnutí dětem seberealizaci ve volnočasových aktivitách
- posilování komunikačních dovedností, schopností vytvářet přátelské vztahy, zlepšení sebeovládání, učení se nenásilnému zvládnutí konfliktů, zvládnutí úzkosti a stresu
- důsledné a soustavné vzdělávání žáků, učitelů, osvěta rodičů v oblasti zdravého životního stylu, etické a právní výchovy
- utváření postojů ke společnosti, zdravému životnímu stylu a speciálně ke zneužívání legálních i nelegálních drog, dovedností odmítat drogu
- aktuální informační nástěnka týkající se prevence sociálně patologických jevů
- poskytování poradenských služeb žákům s rizikem či projevy sociálně-patologického chování, zajištění péče odpovídajícího odborného pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli
- uplatňování přiměřené represe, důsledné dodržování platného školního řádu
- optimalizace vztahů mezi učiteli a žáky (partnerská komunikace, vzájemný respekt), mezi učiteli a vedením školy
- zajišťování odborných přednášek pedagogickým pracovníkům o šikaně, klimatu třídy a krizových situacích ve výuce
- dobrá informovanost všech žáků školy v oblasti rizikového chování
- systematická výuka a výchova žáků ke zdravému životnímu stylu
- začleňování méně průbojných žáků do kolektivu, odstranění nevhodného chování mezi žáky
- zapojení celého pedagogického sboru školy do systému prevence
- aktivní spolupráce s rodiči žáků a dalšími organizacemi podporujícími prevenci
- nabídka didaktických materiálů a poradenské činnosti rodičům

2.4 Primární prevence

Preventivní působení probíhá v rámci třídnických hodin, projektových dnů, besed s žáky a komunitních kruhů.

Každoročně probíhá nabídka kroužků a volnočasových aktivit vedoucích k omezení rizikových tendencí.

V rámci výuky předmětů je prevence součástí učebních osnov a realizuje se v hodinách českého jazyka, člověk a jeho svět, tělesné výchovy, informatiky.

Po pěti letech školní docházky mají děti zvládat:

- rozdíl v komunikaci mezi svými vrstevníky a dospělými
- mít základní sociální dovednosti
- umět se chránit před cizími lidmi
- mít základní zdravotní návyky
- být schopen si správně zorganizovat svůj volný čas
- rozlišit léky a návykové látky
- znát přesné informace o alkoholu, tabáku a dalších návykových látkách
- chovat se asertivně, umět odmítnout
- rozlišovat mezi žalováním a vyhledáním pomoci u učitele při projevech šikany
- definovat rodinu jako zázemí a útočiště

2.5 Aktivity podporující primární prevenci

- výchova k odpovědnosti za zdraví své i ostatních
- vytváření eticky hodnotných postojů a způsobů chování
- akce zaměřené na zvýšení právního vědomí – spolupráce s Policií ČR, HZS
- dovednost volby správné životosprávy
- akce zaměřené na práci s národnostními menšinami směřující k potlačení rasismu a xenofobie
- zvyšování příznivého klimatu ve třídách kolektivech formou organizování výletů a mimoškolních akcí, dodržování tradic školy
- nabídka volnočasových aktivit, práce ve školní družině

Jednorázové aktivity, tradice naší školy

- den otevřených dveří
- slavnostní zápis dětí do prvních tříd
- Mikulášská nadílka pro žáky školy
- Den dětí
- vánoční a velikonoční tvoření
- projekty k významným dnům
- výukové programy
- preventivní programy
- školní výlety

Neméně důležitým prvkem je školní prostředí, ve kterém žáci tráví hodně času. Škola je průběžně modernizovaná, vybavovaná, aby se v ní žáci cítili co nejlépe.

Žáci se podílejí na tvorbě prostředí, na jeho výzdobě, udržování pořádku. Jsou vedeni ke spoluzodpovědnosti, dostávají prostor k vlastní realizaci svých nápadů při výzdobě školy, třídy. Žáci si sami stanovili pravidla chování mezi sebou a pokusí se je dodržovat.

3. Preventivní program Mateřské školy

3.1 Charakteristika programu

Preventivní program mateřské školy je zaměřen na vytváření bezpečného, podporujícího a respektujícího prostředí, které podporuje zdravý psychosociální vývoj dětí předškolního věku. Zvláštní důraz je kladen na **přípravu dětí na vstup do základní školy** a na **systematickou spolupráci se ZŠ Křelov-Břuchotín**.

3.2. Cíle preventivního programu

Hlavní cíle:

- podporovat pozitivní sociální vztahy mezi dětmi,
- rozvíjet emoční stabilitu, samostatnost a sebedůvěru,
- předcházet rizikovému chování již v předškolním věku,
- usnadnit dětem plynulý přechod z MŠ do ZŠ.

Dílčí cíle:

- vést děti k respektování pravidel a autorit,
- rozvíjet komunikační dovednosti a schopnost spolupráce,
- posilovat školní připravenost v oblasti sociální a emoční,
- vytvářet pozitivní vztah ke škole a vzdělávání.

3.3 Oblasti prevence v MŠ

Prevence je realizována přirozeně, hravou formou a s ohledem na věk dětí:

- rozvoj kamarádkých vztahů a spolupráce,
- zvládání emocí a řešení konfliktů,
- dodržování pravidel soužití,
- bezpečné chování a zdravý životní styl,
- podpora samostatnosti a zodpovědnosti.

3.4 Spolupráce MŠ a ZŠ při přechodu dětí

Spolupráce se ZŠ Křelov-Břuchotín je klíčovou součástí preventivního působení a zahrnuje zejména:

- vzájemnou spolupráci pedagogů MŠ a ZŠ,
- návštěvy dětí v prostředí ZŠ,
- společné aktivity (např. projektové dny, kulturní akce),
- seznamování dětí s prostředím školy a budoucími učiteli,
- podporu pozitivního očekávání spojeného se vstupem do 1. třídy.

Cílem této spolupráce je snížit adaptační obtíže, posílit pocit bezpečí a připravit děti na změnu prostředí.

3.5 Formy a metody práce

- komunitní kruh a řízené rozhovory,

- hry zaměřené na spolupráci a dodržování pravidel,
- pohádky a příběhy s preventivní tematikou,
- modelové situace,
- výtvarné, pohybové a dramatické činnosti,
- společné aktivity s dětmi ze ZŠ.

3.6 Spolupráce s rodiči

- pravidelná komunikace o školní připravenosti dětí,
- konzultace k přechodu do ZŠ,
- informování o preventivním působení školy,
- podpora jednotného výchovného přístupu.

3.7 Vyhodnocování programu

Preventivní program je průběžně vyhodnocován pedagogickými pracovníky MŠ ve spolupráci s vedením školy. Na základě zkušeností je dále upravován dle potřeb dětí a školy.

4. Přehled legislativy

STRATEGIE

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027 a Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2021
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019 –2027
- Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2016 – 2021
- Krajský plán primární prevence rizikového chování v Olomouckém kraji na léta 2019 – 2022
- Strategický protidrogový plán Olomouckého kraje na období 2019 -22

ZÁKONY

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 284/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, nabývá účinnosti dnem 1. října 2020, s výjimkou ustanovení části první čl. I bodů 6, 81 a 83, které nabývají účinnosti patnáctým dnem po dni jeho vyhlášení. Ustanovení části první čl. I bodu 12 pozbývá platnosti dnem 30. září 2025.

- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů

Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek – „Tabákový Zákon“

- Zákon č. 422/2003 Sb. o sociální potřebnosti – ohlašovací povinnost školy při neomluvených hodinách (novela zákona č. 482/1991 Sb.)
- Zákon č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí (více o ohlašovací povinnosti školy)
- Zákon č. 218/2003 Sb. o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže

VYHLÁŠKY

Vyhláška č. 197/2016 Sb., kterou se mění Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

Vyhláška č. 248/2019 Sb., kterou se mění vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 412/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisí a kariérním systému pedagogických pracovníků

METODICKÉ POKYNY A DOPORUČENÍ

- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j.: MŠMT-21149/2016)
- Metodické doporučení k prevenci rizikového chování dětí, žáků a studentů ve školách a ve školských zařízeních (č.j.: MŠMT 21291/2010-28) + přílohy pro jednotlivé typy rizikového chování:

1. návykové látky
2. rizikové chování v dopravě
3. poruchy příjmu potravy
4. alkohol
5. syndrom CAN
6. školní šikanování
7. kyberšikana
8. homofonie
9. extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
10. vandalismus
11. záškoláctví
12. krádeže
13. tabák
14. krizové situace spojené s násilím
15. netolismus
16. sebepoškozování
17. nová náboženská hnutí
18. rizikové sexuální chování
19. příslušnost k subkulturám
20. domácí násilí
21. hazardní hraní
22. dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS

- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (č.j.: 14423/99-22)

Zpracovala: Mgr. Hana Peřinová